

แบบตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

รอบที่ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักงานศึกษาธิการภาค 17

นโยบายลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

9. การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

9.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

สถานการณ์โดยสรุปในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 17 พบว่า หน่วยงานทางการศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย โดยประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษาในสังกัดทราบถึงแนวทางจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียนทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะทางเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียน ตามแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในกรณีต่างๆ ได้แก่ การย้าย สถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตรการออกกลางคัน และการขอกลับเข้ารับการศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบันทางศาสนา สถาบันการฝึกอบรมอาชีพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว เป็นต้น ทั้งนี้หน่วยงานทางการศึกษายังมีระบบการส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดการศึกษา โดยครอบครัวมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา รวมถึงการแนะนำทางวิชาการ การวัดและประเมินผลการเรียนนักเรียนทุกภาคเรียน มีการนิเทศ ติดตามการจัดการศึกษาเป็นระยะๆ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ของนักเรียนประสบผลสำเร็จ ผู้เรียนพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ และผ่านการสอบวัดและประเมินผล หลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

9.2 ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

1) การสร้างการรับรู้การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

สถานการณ์โดยสรุปในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 17 พบว่า สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

(1) สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- แจกแจงแนวปฏิบัติตามเอกสารแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของสำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการตามแนวทาง

- ชี้แจงเกี่ยวกับธนาคารหน่วยกิตในการนิเทศการเปิดภาคเรียน และให้โรงเรียนกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน

(2) สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

- สถานศึกษาในสังกัด สกร. ได้ดำเนินการประเมินมิติประสบการณ์ผู้เข้ารับประเมินเทียบระดับการศึกษา โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจแฟ้มของผู้เรียน ออกไปดูสถานที่จริง สอบถามผู้เกี่ยวข้องและมีการจัดการสัมมนาสำหรับผู้เข้ารับการประเมิน

- ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาระดับอำเภอทุกแห่งดำเนินการประชาสัมพันธ์ การรับสมัครผู้มีความประสงค์เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษาลงในพื้นที่ทั้งหมด โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านผู้นำชุมชน สำหรับ ศธภ. / ศธจ. สถานีวิทยุกระจ่ายเสียง เพื่อให้ผู้ที่มีความสนใจได้รับทราบถึงระยะเวลา และขั้นตอนในการดำเนินการจนผ่านการประเมิน

(3) สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

- จัดทำระบบการเทียบเคียงหรือโอนผลการเรียน เพื่อรองรับผู้เรียนที่มีความรู้ทักษะ/สมรรถนะ ในระดับ ปวช./ปวส.

- การเทียบผลการเรียนวิชาสามัญ ในโครงการหลักสูตรทวิศึกษา โดยนักเรียนที่ร่วมโครงการ ได้วุฒิ ม.6 และ ปวช.

- จัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน เพื่อรองรับผู้เรียนที่มีทักษะความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะจากระบบเดียวกันแต่ต่างสถานศึกษา หรือจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่งหรือจากต่างประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษา หรือการรับรองระดับการศึกษาต่างสถานศึกษาหรือต่างระบบได้ หรือไปสะสมเพื่อประโยชน์ในการได้รับการรับรองคุณวุฒิ หรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ สามารถเรียนในระดับที่สูงขึ้นโดยไม่มีติดกับระยะเวลาในการศึกษา

2) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรองรับการขับเคลื่อน / สนับสนุนการวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ

สถานการณ์โดยสรุปในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 17 พบว่า สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

(1) สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรองรับการขับเคลื่อน / สนับสนุนการวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ

- สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

- สถานศึกษาในสังกัดเตรียมความพร้อม ส่งเสริมครูผู้สอนพัฒนาความรู้ความเข้าใจ Thai MOVE นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้

(2) สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด

- สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษาตามปฏิทินการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้

- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทุกแห่ง ได้มีการชี้แจงให้ความรู้และขั้นตอนการดำเนินงานกับบุคลากร ในการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้กับผู้สนใจ มีการประชาสัมพันธ์หลากหลายวิธี เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย มีการจัดหาพี่เลี้ยงซึ่งเป็น ครู กศน.ตำบลที่มีประจำในทุกตำบลเพื่ออำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำในการจัดทำแฟ้มสะสมประสบการณ์ มีการประสานผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการในการประเมินอาชีพและประสบการณ์สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

- จัดทำขั้นตอน วิธีการเทียบระดับการศึกษา และแบบวัดความรู้ ทักษะ/สมรรถนะ เพื่อประเมินประสบการณ์ความรู้

- การจัดเตรียมแผนการเรียนในรายวิชาที่สามารถเทียบโอนของหลักสูตรทวิศึกษา

3) จำนวนผู้เรียนที่ผ่านการเทียบระดับการศึกษา (ถ้ามี)

- สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด จำนวน 119 คน ประกอบด้วย

(1) ระดับประถมศึกษา จำนวน 21 คน

(2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 43 คน

(3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 55 คน

- สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน

9.3 ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. บุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ยังไม่เห็นความสำคัญของการนำผลการเทียบโอนประสบการณ์ มาเป็นหน่วยหนึ่งของการสะสมหน่วยกิต	1. จัดเวทีประชุมสัมมนา เพื่อสร้างการรับรู้ ให้เห็นถึงความสำคัญ พร้อมทั้งมีการกำกับ ติดตาม ให้มีการดำเนินงานตามคู่มือการดำเนินงานเทียบระดับการศึกษาที่กำหนด	1. เกิดการเรียนรู้สามารถพัฒนาและนำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้เรียนบางรายไม่มีทุนในการเทียบระดับความรู้	2. ปรับค่าใช้จ่ายในการเทียบระดับความรู้ให้เหมาะสม	2. สามารถนำวุฒิการศึกษาไปใช้ในการเรียนต่อและประกอบอาชีพได้

9.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- มาตรฐานการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์อย่างเป็นระบบสู่ความเป็นเลิศ
- การประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย
- บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ และมีความรู้เฉพาะด้านในการประเมินเทียบระดับ

9.5 ข้อเสนอแนะ

- ควรมีคู่มือส่วนกลางเพื่อเป็นแนวทางเดียวกันทุกหน่วยงานและสถานศึกษา
- ควรมีกระบวนการจัดการอย่างเป็นระบบ และได้รับความร่วมมือจากสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

9.6 รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- ไม่มี -